

GÖTEBORGS 8:E
BAPTISTFÖRSAMLING

SALIGA ÄR DE SOM HUNGRAR OCH TÖRSTAR EFTER RÄTTFÄRDIGHET

Matt 5:6 • Predikan i G8B, 2018-05-20 • Johnny Lithell

INLEDNING

Holomodor

När vi bodde i USA fick jag en morgon ett roligt mail. Det var någon i personalen i församlingen där jag arbetade som hade lagt märke till att det skulle komma en särskild food truck den dagen bara en kort promenad bort. Det var inte vilken food truck som helst – det var Astro Doughnuts and Fried Chicken. De gör en lunchmacka genom att ta en donut och sedan lägga på friterad kyckling och lite gojs och sedan en donut till. Helt genialt! Vi var en uppsluppen grupp som promenerade dit och köpte varsitt exemplar av denna skapelse, och när vi stod och åt och skrattade och skojade råkade jag se att precis bakom mig var någon sorts monument – en lång svart vägg med skulpterade vetestrån, och längst ner stod det ”HOLOMODOR 1932-1933”. ”Holomodor”, det låter som något från Harry Potter, men jag behövde bara följa väggen med blicken åt sidan för att förstå att det var en monument för att uppmärksamma Stalins folk mord på den ukrainska befolkningen genom att han konfiskerade hela deras skörd och svälte 7-10 miljoner till döds.

Jag hade tidigare hört att svältdöden ska vara ett av de mest smärtsamma sätten att dö, och inom bråkdelen av någon sekund fastnade skrattet och flamset i halsen när jag föreställde mig hur det skulle vara att se mina vänner och min familj – min fru och mina barn – att sakta, sakta förtvina bort av hunger. Så när jag stod där och tramsade med min kaloribomb i handen fick jag en välbehövlig påminnelse om att detta med hunger är inget man skojar bort. Det är vårt mest grundläggande behov och när en människa är hungrig på riktigt finns det något smärtsamt och desperat över det.

Repetition

Vi håller ju på att gå igenom saligprisningarna. I Matteusevangeliets femte kapitel predikar Jesus sin bergspredikan. Evangelisten Matteus vill gärna visa sina läsare att Jesus är den kommande kungen, och i den här predikan så får vi kungens manifest. Det allra första han säger är att han erbjuder sitt folk ett rike av lycka. Han säger ”salig” är den och den, och så beskriver han karaktärsdrag hos dem som tillhör hans kungarike.

Han menar alltså att det finns salighet – ett tillstånd av fullkomlig lycka – för medborgarna i hans rike. Men det är oväntade karaktärsdrag han lyfter fram – vid första anblicken är det verkligen ingen lista på lyckliga människor han ger. De som är fattiga i anden, de som sörjer, de som är ödmjuka. Och idag har vi kommit till vers 6 där han säger ”saliga är de som hungrar och törstar efter rättfärdighet, för de ska bli mättade.”

Saligprisningarnas flöde

Men låt oss än en gång titta på saligprisningarnas flöde innan vi kommer till texten. Hur hänger den här saligprisningen ihop med de andra?

Då kan vi påminna oss om att när Jesus talar om att vara fattig i anden menar han den som är moraliskt bakrutt inför Gud. Att de personer som tillhör Jesu rike är personer som vet att de inte har någonting att berömma sig av inför Gud, utan att de snarare är som tiggare som är helt beroende av hjälp utifrån. De har inget att erbjuda som kan ge några meriter. De kommer med helt tomma händer. Det för oss vidare till nästa saligprisning som handlar om att sörja. De sörjer över sitt fördärvade tillstånd, över att synden har en så stor plats i deras liv och att den håller dem borta från gemenskapen med Gud. Det leder vidare till den tredje saligprisningen, att när du vet att du inte har något att erbjuda, att allt det goda du har fått av nåd, och när du sörjer över din synd, så producerar det en ödmjukhet. Om Gud ska ge dig något gott vet du att det inte handlar om dig. Han ger goda gåvor därför att han är god. Det handlar om honom. Det befriar dig från att föra allt till dig själv.

Idag tar vi ett steg ytterligare. Därför att när du är i det tillstånd som de tre första saligprisningarna talar om, så börjar du att gå vidare. Du börjar hungra och törsta efter rättfärdighet. Du vet att du inte har någon egen rättfärdighet, och du vet att du behöver rättfärdighet. Du behöver den, men kan inte förtjäna den. Så du hungrar och törstar efter den. Och Jesus säger att den som hungrar och törstar efter rättfärdighet är salig.

Den här saligprisningen blir också en övergång till de som kommer efter. Sedan säger Jesus "saliga är de barmhärtiga", "saliga är de renhjärtade" och "saliga är de som skapar frid". Men utan att ha hungrat och törstat efter rättfärdighet och sedan blivit mättad kan du inte vara barmhärtig i den mening Jesus talar om. Du kan inte vara renhjärtad eller en som skapar frid.

Så de första tre saligprisningarna flödar in i den här och de följande tre flödar ut ur den här. I de första tre finns olika aspekter av tomhet i människan. I den fjärde fylls hon och i de följande tre ser vi olika uttryck av den rättfärdighet som hon här fått som gåva.

Då går vi in i texten. Vi tar oss an det i tre punkter som kommer naturligt ur texten.

1. I den första och längsta punkten frågar vi oss vad Jesus menar med "hungra och törsta",
2. i den andra frågar vi vad Jesus menar med "rättfärdighet" och i den
3. tredje och sista punkten vad det innebär att bli mättad.

I. VAD MENAR JESUS MED "HUNGRA OCH TÖRSTA"?

Vad menar Jesus med "hungra och törsta"?

Desperation

På ett sätt är det självklart eftersom hunger och törst är något vi alla är bekanta med. Alla som lever vet vad det är eftersom hunger kommer ur liv. Samtidigt är det väldigt lätt för oss i vårt bekväma samhälle att missa vad Jesus menar. I deras samhälle var hungern och törsten en helt annan typ av följeslagare i livet. Många ägnade all sin vakna tid åt att kämpa för bröd.

Och de var långt mer sårbara än vi är i vårt globala och ekonomiska samhälle. Om det kom en storm eller en torka som slog ut skörden fanns det minimala möjligheter att skaffa mat på annat sätt. Det handlar alltså inte om en hunger för att man åt lunch en halvtimme senare än vanligt, eller för att man bestämt sig för att bara äta soppa en dag i veckan för att gå ner i vikt. Det är en hunger som är långt mer desperat än så.

Det är en hunger som tar bort alla distraktioner. Den gör oss inriktade på en enda sak, eftersom denna enda sak är vad vi behöver för att överleva. Här talar Jesus om att invånarna i hans kungarike är personer som hungrar efter rättfärdighet. Det är deras desperation. Det är vad de är inriktade på. De går inte vilse bland distraktionerna. De söker inte rikedom. De söker inte framgång. De söker inte hälsa. De kommer inte för att de behöver bättra på sitt äktenskap. Deras desperation har inte med något att göra med det som världen ger. De söker rättfärdighet lika mycket som en svältande person som fruktar döden söker mat. Huvudtanken har med desperation att göra.

Den förlorade sonen

Här finns en avgörande skillnad mellan medborgarna i Jesu rike och medborgarna i världen. I den som inte tillhör Guds rike finns också en hunger, men en hunger efter synd. Vi längtar och strävar och formar våra liv efter alla möjliga olika saker. Det är precis som Gud säger om Israels folk genom profeten Jeremia,

Jeremia 2:13 (SFB-14)
13för mitt folk har begått
en dubbel synd:
De har övergett mig,
källan med det levande vattnet,
och gjort sig usla brunnar
som inte håller vatten.

De är törstiga, det är det ingen tvekan om, men de vänder sig bort från det levande vattnet och gör sig usla brunnar som inte håller vatten. De är hungriga, men de vänder sig bort från det sanna brödet och blir istället som hundar som vänder tillbaka till sin spya (2 Petr 2:22).

Tänk på den förlorade sonen, som det står om i Lukas 15. Han var hungrig på massa saker. Dels var han hungrig på pengar, och kanske ännu mer hungrig på vad han kunde köpa för pengarna av prylar och njutning. Och på grund av denna hunger gick han till sin far och begärde att få ut sitt arv i förskott. Han fick arvet och lämnade fadershemmet och gav sig ut och slösade bort pengarna på alla de saker han var så hungrig på. Men det gjorde honom inte tillfredsställd, det gjorde honom bara tom. När han uppnått alla sina mål, när han köpt alla prylar han ville ha och gjort alla sina upplevelser var han bara tom.

Han hade inga pengar kvar och han fick ett förnedrande jobb för några hedningar som ägnade sig åt grisuppfödning. Han var så hungrig att han gärna skulle ha ätit sig mätt på grismaten. Och då kom han till besinning. Hans hunger förändrades. Först var han hungrig på pengar så att han kunde tillfredsställa sin längtan efter njutning. Sedan var han fysiskt hungrig på grismaten. Till sist blev han tillräckligt hungrig för att gå tillbaka till all den rikedom som hans fader fortfarande hade.

Det är bilden av att hungra och törsta efter rättfärdighet. När du fått allting du trodde skulle tillfredsställa och det visade sig vara grismat.

John Nelson Darby som grundade den exklusiva brödrarörelsen skriver om den här liknelsen: ”Det är inte tillräckligt att vara hungrig. Jag måste svälta för att förstå vad som finns i hans hjärta för mig. När den förlorade sonen var hungrig gick han för att äta svinens fröskidor. Men när han svälte gick han hem till sin far.”

Att hungra och törsta är att vara desperat. Att inte ha någon annanstans att gå, eftersom man vet, som Jesu mor sjunger i sin lovsång, att Gud mättar den hungrige med sitt goda (Luk 1:53).

The Last Crusade

Det finns en gammal bok av Major Gilbert, som heter *The Last Crusade*. Den berättar om när briterna erövrade Israel från turkarna under Första världskriget. Han berättar så här:

Uppdrivna från Beersheba i syd pressade en allierad styrka av briter, australisensare och nya zeeländare mot turkarnas reträtt över den förbrända öknen... attacken gick utom räckhåll för kamelkaravanen som bar dricksvattnet.

Soldaterna kom alltså bortanför gränsen för vattenförsörjningen.

Vattenflaskorna var tomma. Solen gassade skoningslöst från himlen där gamarna cirklade förväntansfullt. Våra huvuden värkte. Våra ögon blev blodsprängda och suddiga i det bländade solskenet. Våra tungor började svälla. Våra läppar blev lilasvarta och sprack. De som föll ur ledet sågs aldrig igen. Men den desperata styrkan kämpade på fram till Sheria. Det fanns brunnar vid Sheria och om de inte kunde inta området innan kvällen skulle tusentals dö av törst.

De var alltså tvungna att fortsätta att forcera till den plats där det fanns vatten, annars skulle de dö. Gilbert fortsätter,

Vi stred den dagen som män som kämpar för sina liv. Vi trängde oss in i Sharia i bakhasorna på de retirerande turkarna. Det första vi såg var de stora stenreservoarerna fulla av kallt, klart dricksvatten. I den stilla nattluften hördes vattnet rinna, så nära att det nästan drev oss till vanvett. Men inte en man klagade när order gavs för bataljonen att falla in mot reservoarerna. Först de sårade, sedan de vakthållande, sedan kompani efter kompani. Det var ordern. Det tog fyra timmar innan den sista mannen fått dricka sitt vatten. Under hela denna tid hade de stått tio meter från en låg stenmur där det på andra sidan fanns mängder av vatten.

Jag tror att vi alla lärde oss vår första verkliga lärdom från Bibeln då vi marscherade från Beersheba till Sherias brunnar. Om sådan var vår törst efter Gud och rättfärdighet, för Guds vilja i våra liv, en längtan som omfattar och uppslukar allt, hur rika skulle vi inte vara i Andens frukter.

Pågående

Även de grekiska orden stöder denna desperata intensitet. Det handlar om hunger och törst och orden står i en form som kallas *presens particip*, vilket innebär att det är något som pågår ständigt. Det är inte något tillfälligt som infaller strax innan lunch utan är snarare ett sätt att leva. Att ständigt vara hungrande och törstande.

Kännetecken på mänsklig hunger

Jag kan inte påstå att jag har en särskilt lång pastoral erfarenhet, men jag har ändå mött tillräckligt många för att se klart olika nivåer i desperation bland de som kallar sig kristna, och bland de som kommer till tro. De flesta kommer och går (men inte alla!). De kanske har gjort någon tillfällig överlåtelse till Kristus. De kanske till och med vill bli döpta. Men de är som den steniga jorden i Matteus 13, eller som jorden med ogräs. De kommer ett tag och det märks lite av ett gensvar hos dem, men sedan försvinner de, därför att de helt enkelt inte var tillräckligt desperata.

De kanske hade ett problem. Kanske något i livet hade kraschat och de behövde lite tröst och uppmuntran och gemenskap. Men det håller inte, det räcker inte. Det som driver människor till Gud är inte en törst efter ett enklare eller mer bekvämt liv. Det som driver människor till Gud är en insikt om att jag klarar inte detta själv. Jag har inget att erbjuda. Och jag behöver rättfärdighet. Jag hungrar efter rättfärdighet.

Innan jag går vidare till nästa punkt som handlar om vad det är vi hungrar och törstar efter så vill jag ge några, konkreta exempel för att visa skillnaden mellan en genuin, andlig hunger och en vanlig, mänsklig hunger. Först ett par kännetecken på mänsklig hunger, det vill säga, vad som kännetecknar någon som säger att han eller hon hungrar efter Gud, när det i själva verket handlar om något annat.

Så – hur kan man se skillnad mellan en genuin andlig hunger och vanlig mänsklig hunger.

Dels är den hycklande hungern villkorad. Den som är hungrig vill gärna ha himlen, men han är inte villig att släppa något för att vinna det eviga livet. Den unge mannen i evangeliet ville gärna ha himlen, men han ville inte skiljas från sina rikedomar. Han har någonstans en vilja att söka Gud, men så fort man börjar tala om lärjungaskap och efterföljelse och saker som kommer att förändra en gammal livsstil så vill man inte längre vara med.

Dels är den hycklande hungern övergående. Det kanske är en person som haft en stark andlig upplevelse, eller som går igenom en kris och som mitt i allt detta längtar efter Gud och efter hans rättfärdighet. Men här har vi en hunger som står i presens particip. Det är en hunger som psalmisten ger uttryck för i den 119:e psalmen, vers 20,

Psaltaren 119:20 (B2000)
²⁰Längtan efter dina lagar
förtär mig dag och natt.

Det finns en ständig hunger efter mer. Som med Mose, som hade fått se så mycket av Gud. Som hade mött Gud i den brinnande busken, som hade sett Gud befria israelns folk från Egypten, som hade delat havet, som ledde vägen genom en eldstod. Han samtalade med Gud som med en nära vän. Han fick ta emot stentavlor skrivna av Guds finger under det att åska och blixnar fick hela berget att darra. Och ändå ville han se mer. ”Låt mig se din härlighet!”

Även om de flesta kristna aldrig får se eller uppleva något som kommer i närheten av vad Mose fick, så finns ändå samma hunger där.

Kännetecken på andlig hunger

Hur kan man då känna igen en verklig andlig hunger?

Dels finns detta desperata drag där. *Det är något smärtsamt.* Det står i Ps 107:5 att Guds folk var hungriga och törstiga och att deras liv tynade bort. Det finns en kompromisslöshet: ge mig Jesus annars dör jag! Den är så hjälpsam, den där liknelsen i Matt 13 om mannen som hittade en skatt i åkern och i glädje går och säljer allt han äger så att han kan köpa åkern.

Livet har fått ett nytt centrum. Det betyder inte att det inte kan finnas andra saker man också kan älska, men allt det andra kommer i ett nytt ljus.

Ett annat kännetecken på sann andlig hunger är att den *inte blir mättad av något annat än riktig mat.* Om du har en riktigt hungrig person på besök så fungerar det inte att berätta trevliga historier eller spela vacker musik.

Ett tredje kännetecken är att en sant andligt hungrig person *är villig att gå igenom stora motgångar och svårigheter för att bli mättad.* I 1 Mos 42:1 beger sig Jakobs söner till Egypten för att Jakob hade hört att det fanns mat där. Den som är andligt hungrig är villig att forcera murar för att nå fram. Den blir inte distraherad, den har sina prioriteringar klara.

Ett fjärde kännetecken är att den sant andligt hungrige *finner sin föda ljuv.* Man tycker det är underbart att höra om vad Gud gjort för oss genom att sända sin Son att leva och dö i vårt ställe så att vi kan uppstå i ett liv som hans.

¹ Petrusbrevet 2:2-3 (SFB-98)

²Längta som nyfödda barn efter den rena andliga mjölken, så att ni genom den växer upp till frälsning, ³då ni nu har smakat att Herren är god.

Ordspråksboken 27:7 (SFB-98)

⁷Den mätte trampar på honung,
den hungrige tycker att allt bittert är sött.

Den som är andligt hungrig älskar att höra om Guds löften, hans trofasthet och godhet. Men även det bittra, om någon ger en kärleksfull tillrättavisning, eller när Bibeln säger emot något man tidigare hållit för sant, så är det sött. Det är ljuvt, eftersom man hungrar efter rättfärdighet. Allt som kan få mig att mer likna Jesus är mat för min själ.

II. VAD MENAR JESUS MED "RÄTTFÄRDIGHET"?

Det var den längsta punkten. Nu går vi in i två kortare. Först vad Jesus menar med ”rättfärdighet”. Här vill jag säga något om vad Jesus *inte* säger och sedan två mer konstruktiva aspekter av vad han faktiskt säger.

Hungrar inte efter salighet

Så, låt oss först se vad Jesus *inte* säger. Han säger inte ”saliga är de som hungrar och törstar efter salighet”. Men jag är rädd att det är vad de flesta människor gör. De sätter saligheten, eller lyckan, eller glädjen, som det allra högsta och då förblir de tomma, eftersom saligheten inte låter sig finnas på det sättet. Vi får salighet när vi söker efter något annat.

Föreställ dig en person som fått en smärtsam sjukdom. Smärtan är så stark att det enda man vill är att bli av med den, vilket är förstaeligt. Så det enda patienten vill är att bli av med smärtan. Men om läkaren som behandlar patienten också bara vill få bort smärtan är han eller hon ingen bra läkare, eftersom läkarens viktigaste uppgift är att upptäcka vad som orsakar smärtan och behandla det. Smärta är en fantastiskt symptom som vi har för att

signalera att något är fel. Så om en läkare bara behandlar smärtan utan att behandla själva felet agerar han eller hon mot naturen, vilket är farligt för patienten. Patienten kanske mår bättre, men själva orsaken till smärtan finns fortfarande kvar.

Här har vi världens dårskap. Den säger ”jag vill bli av med min smärta, så jag tänker ta till alla medel för att slippa tänka på hur det egentligen står till.” Men frågan är vad det är som orsakar smärtan. Svaret är enkelt. I varje människa finns en sjukdom som leder till döden. I varje människa finns en smärta som starkare eller svagare signalerar att något är fel. Men då gäller det att behandla felet på rätt sätt. Medicinen är inte att söka lycka, eftersom lyckan bara kommer som en konsekvens av att sjukdomen är botad. Medicinen är rättfärdighet – Guds rättfärdighet genom Jesus Kristus.

Två innebörder

Så Jesus säger *inte* att vi ska hungra efter salighet. Han säger att vi ska hungra efter rättfärdighet. Vad innebär det då? Två saker.

1. Rättfärdiggörelse

För det första är det förstås rättfärdighet i den meningen vi skulle ha förstått om vi läst det i Romarbrevet. Det handlar om att förklaras rättfärdig av Gud. Det är vad som upptar vår vilja och vår längtan. Det har med vår frälsning att göra. Det handlar om att bli fri från syndens fördömelse. Det handlar om evigheten, att komma bort från den förbannelse som vilar över mitt huvud på grund av min synd och istället genom tron få iklädas Jesu Kristi egen rättfärdighet, så att när Fadern nu ser på mig så ser han på mig som om jag levde det goda liv som Jesus levde.

Att min synd är försonad. Den spikades upp på korset och jag bär den inte mer. Jag dog för synden och uppstod tillsammans med Kristus. Genom tron på honom köps jag fri. Jag förklaras rättfärdig.

2. Helgelse

Men det kan inte bara handla om rättfärdiggörelse i den meningen Paulus använder begreppet. Eftersom detta också är något pågående. Det är ju inte så att jag slutar hungra efter rättfärdighet efter att jag kommit till tro och förklarats rättfärdig. Jag fortsätter att hungra. Jag fortsätter att kämpa mot synden. Men nu kämpar jag inte mot syndens fördömelse, för den är borta en gång för alla. Jag kämpar mot syndens makt över mig. Jag är som en föredetta missbrukare som försöker leva ett nytt liv. Jag är fri att leva det nya livet, men det finns en gammal svaghet i mig som gör att jag så lätt trillar tillbaka. Men jag fortsätter att kämpa i Andens kraft. Och jag söker mig in i församlingens gemenskap, Kristi kropp, som hjälper mig att bära mina bördor. Som vägleder mig och stöttar mig. Som ber för mig och tröstar mig. Som uppmuntrar mig och tillrättavisar mig. Och steg för steg, sakta men säkert, växer jag. Jag förvandlas gradvis och blir alltmer lik Kristus. Men ju mer jag förvandlas, desto mer medveten blir jag om hur långt jag har kvar. Så jag fortsätter att hungra.

Saliga är de som hungrar och törstar efter rättfärdighet. Det finns förstås mycket mer att säga om detta, men vi går vidare.

III. ATT BLI MÄTTAD

De som hungrar och törstar efter rättfärdighet är saliga, därför att *de ska bli mättade*. Vad innebär det?

Vänner, här har vi evangeliet. De som hungrar efter rättfärdighet ska bli mättade. De ska få vad de längtar efter. Det är helt och hållet en gåva från Gud. Du kommer aldrig att kunna fylla dig själv med rättfärdighet och du kommer aldrig att finna någon rättfärdighet vid sidan av honom. Det finns ett enda krav, en enda förutsättning: att du ser ditt behov av honom. När du och jag känner vårt behov, att sjukdomen till döds finns inom oss och vi hungrar efter den rättfärdighet som frälser oss från denna dödens kropp så kommer Gud att mätta oss med sitt goda. Jesus säger,

Johannesevangeliet 6:37 (SFB-98)

³⁷Alla som Fadern ger mig kommer till mig, och den som kommer till mig skall jag aldrig någonsin kasta ut.

Det är ett absolut löfte av evigt trofast och sannfärdig Gud. Om du hungrar och törstar efter rättfärdighet *ska du bli mättad*. Det är glasklart – det finns inga frågetecken eller tveksamheter eller finstilta klausuler här.

Och återigen, det finns två aspekter här. När du tror på Jesus Kristus tillräknar Fadern dig Jesu Kristi rättfärdighet, och för dig som är i Kristus finns ingen fördömelse mer. Dina synder är förlättna – allt detta sker omedelbart – och du kommer att framställas inför Fadern utan fläck eller skrynkla.

Men det är också ett pågående verk. Den Helige Ande påbörjar ett verk som kommer att fortsätta hela livet där han gradvis befriar oss inte bara från syndens fördömelse utan också från syndens makt över oss. Du hungrar och törstar efter att få leva mer heligt. Och du ska bli mättad. Anden fortsätter att verka i dig, ”både vilja och gärning, för att hans goda vilja ska ske” (Fil 2:13). Mer och mer kommer du att segra över synden där du tidigare förlorat, och område efter område i ditt liv kommer att läggas under Kristi herravälde. Mer och mer kommer du att i Andens kraft kunna motstå Satan och han ska fly ifrån dig.

AVSLUTNING

Avslutningsvis vill jag läsa några bibelord för er.

Psaltaren 107:9 (SFB-98)

⁹Han stilla[r] själens törst
och mätta[r] själens hunger med sitt goda.

Psaltaren 34:11 (SFB-98)

¹¹Unga lejon lider nöd och hungrar,
de som söker Herren saknar ej något gott.

Psaltaren 23:1 (SFB-98)

¹[...]
Herren är min herde,
mig skall intet fattas.

Det är ord att lita på.